

Situația copiilor în sistemul de servicii sociale din raionul Drochia, 2019-2022

Buletin informativ



USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

**DATA FOR
impact**

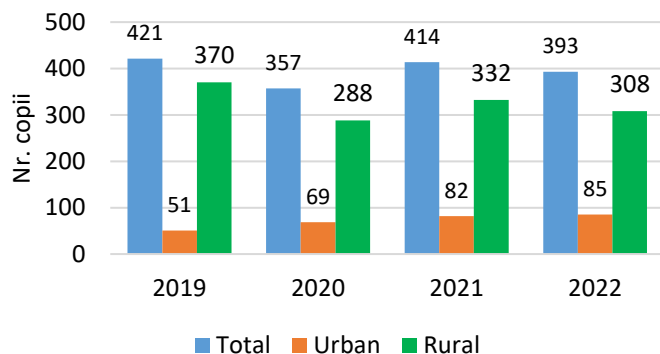
Acest buletin informativ prezintă o analiză succintă a situației copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți din raionul Drochia în perioada 2019-2022, progresele înregistrate și acțiunile întreprinse sau care urmează a fi întreprinse la nivel raional pentru o mai bună abordare a necesităților copiilor, reducerea vulnerabilității acestora în fața diferitelor forme de risc social și îmbunătățirea calității vieții lor.

În analiză s-au folosit datele colectate de Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei din raionul Drochia pe parcursul celor patru ani.

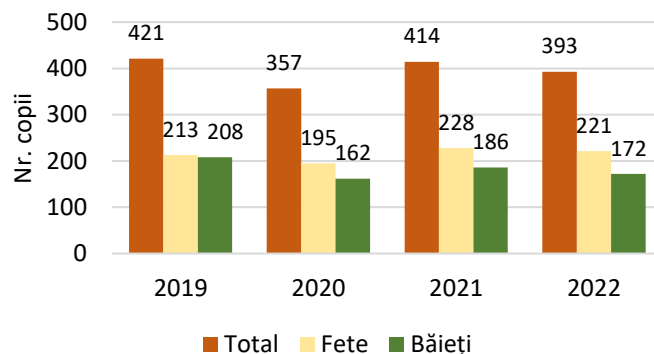
I. Copii aflați în situație de risc

Profilul copiilor aflați în situație de risc

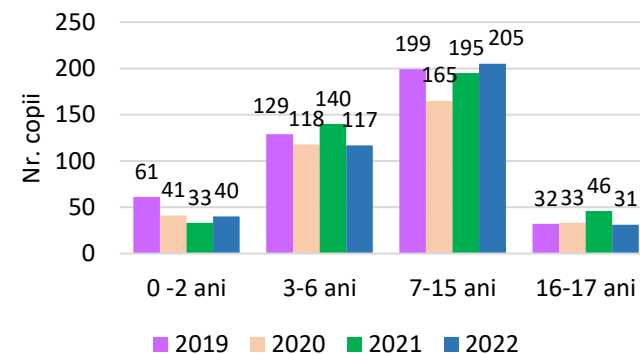
Numărul copiilor aflați în situație de risc, pe medii de reședință, 2019-2022



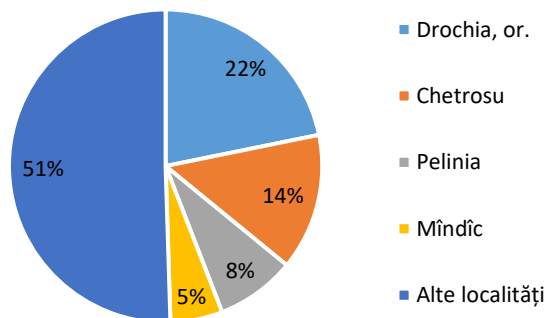
Numărul copiilor aflați în situație de risc, pe sexe, 2019-2022



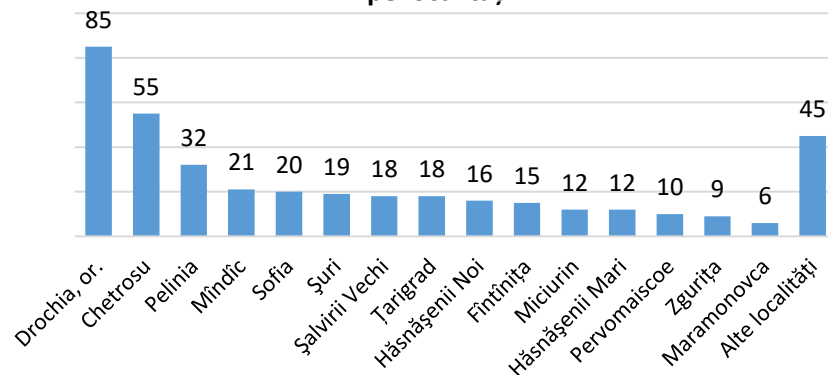
Numărul copiilor aflați în situație de risc, pe grupe de vârstă, 2019-2022



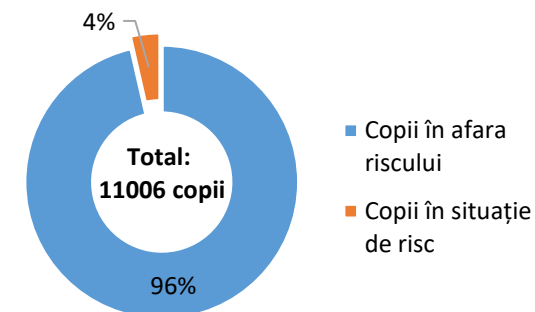
Distribuția copiilor aflați în situație de risc în anul 2022, pe localități



Numărul copiilor aflați în situație de risc în anul 2022, pe localități



Ponderea copiilor aflați în situație de risc în total copii din raion în anul 2022 (%)





CONSTATĂRI:

La sfârșitul anului 2022, în evidența Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei erau 393 copii aflați în situație de risc sau 4% din totalul copiilor din raion. Evoluția numărului de copii aflați în situație de risc pe parcursul celor patru ani analizați a fost neuniformă. Față de anul 2021, numărul copiilor în situație de risc a înregistrat o descreștere cu 5% și cu 7% față de anul 2019.

Copiii din grupa de vârstă 7-15 ani și copiii ce trăiesc în mediul rural au prezentat cel mai mare grad de vulnerabilitate. Nu s-au constatat discrepanțe semnificative între fete și băieți.

În 2022, localitățile cu cel mai mare număr de copii aflați în situație de risc au fost or. Drochia, Chetrosu și Pelenia, datorită faptului că există o concentrație sporită a familiilor sărace cu oportunități reduse de obținere a veniturilor.



ACȚIUNI:

Realizate:

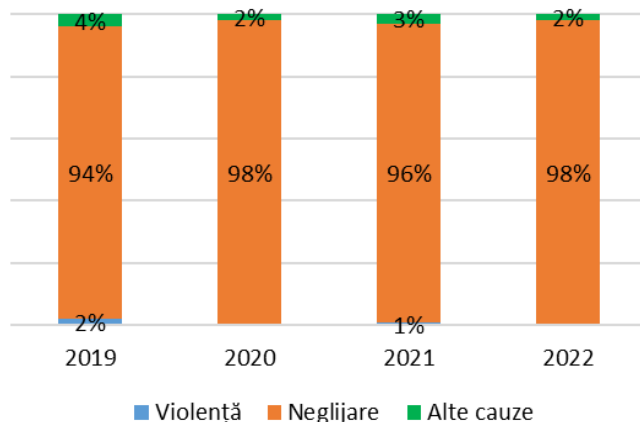
1. acorduri de colaborare semnate pe parcursul anilor 2019-2022 cu organizațiile CERİ, CCF Moldova, AVE Copiii și Concordia pentru implementarea programelor de dezvoltare și consolidare a familiei, dezvoltare și diversificare a serviciilor sociale specializate pentru copiii aflați în situație de risc, consolidare a abilităților parentale și a capacităților specialiștilor care lucrează cu copiii și familiile cu copii în situație de risc;
2. acord de colaborare în anul 2022 cu subdiviziunea teritorială a Biroului de probațiune referitor la consolidarea abilităților copiilor și ale îngrijitorilor în gestionarea riscurilor asociate adolescenței și devianței comportamentale, prevenirea exploatării prin muncă a copiilor;
3. acorduri de colaborare pentru perioada 2022-2023 cu Banca de alimente, organizațiile HelpAge, Terre des Hommes, Crucea roșie și Solidaritas, privind gestionarea crizei refugiaților și suportul copiilor în situație de risc;
4. sesiuni periodice de instruire pentru părinți și îngrijitori pentru consolidarea abilităților parentale în îngrijirea copiilor, gestionarea problemelor și a riscurilor comportamentale.

Perspective:

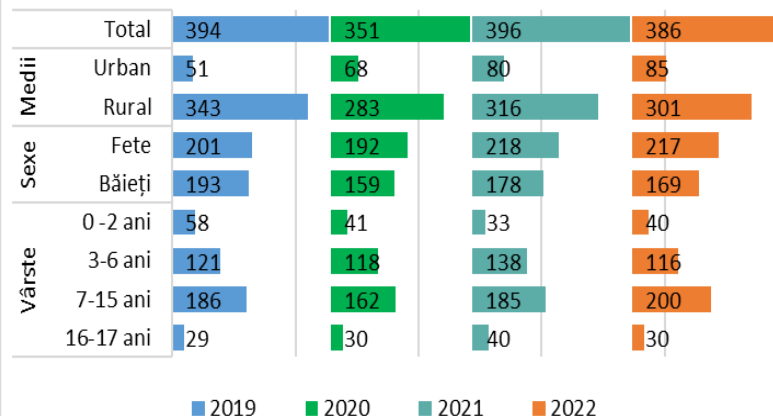
1. înființarea unor grupuri de suport pentru adolescenți, în parteneriat cu Centrele de sănătate prietenoase tinerilor, pentru prevenirea comportamentului deviant, educație sexuală, promovarea modului sănătos de viață;
2. furnizarea de sesiuni de instruire membrilor echipei multidisciplinare (EMD) referitoare la prevenirea riscului, în special în baza HG nr.143/2018;
3. organizarea de activități cu asistenții sociali comunitari pentru îmbunătățirea evidenței copiilor aflați în situație de risc și a comunicării cu EMD în scopul luării unor măsuri de prevenire a separării și de protecție adaptate cât mai bine necesităților, inclusiv prevenirea comportamentului deviant;
4. continuarea sesiunilor periodice de instruire pentru părinți și adolescenți.

Principalele cauze ale aflării copilului în situație de risc

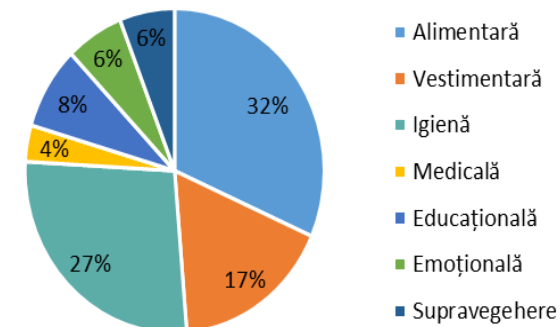
Ponderea copiilor în situație de risc, pe cauze de risc, 2019-2022 (%)



Numărul copiilor victime ale neglijării, pe medii de reședință, sexe și grupe de vârstă, 2019-2022



Ponderea copiilor victime ale neglijării în anul 2022, pe tipuri de neglijare (%)



CONSTATĂRI:

Neglijarea copiilor a constituit principala cauză de risc în perioada analizată (96,5% în medie), urmată la mare distanță de violență. Lipsa educației și a competențelor parentale au contribuit în mod semnificativ la această situație.

Cei mai neglijăți copii au fost copiii din mediul rural și copiii din grupa de vârstă 7-15 ani, urmați de cei cu vârsta de 3-6 ani.

Tipurile predominante în anul 2022 de neglijare a copiilor au fost neglijarea alimentară (32%), de igienă (27%) și cea vestimentară (17%).

ACȚIUNI:

Realizate:

1. circa 144 de cadre didactice din instituțiile de învățământ instruite referitor la depistarea și prevenirea riscului conform prevederilor HG nr.143/2018;
2. acord de colaborare semnat cu CNPAC privind referirea și asistența copiilor victime/martori ai infracțiunilor și cazurilor de violență, neglijare, exploatare și trafic către serviciile de Barnahus (iunie 2022);
3. activități de sensibilizare cu directorii instituțiilor de învățământ din raion privind prevenirea și combaterea bullying-ului în școli;
4. acord de colaborare cu A.O. PRODOCS pentru implementarea proiectului „De la vulnerabilitate la incluziune- etapa II” cu scopul de a facilita (re)incluziunea copiilor aflați în situație de risc și a celor din servicii de plasament în instituțiile de învățământ, de a consolida abilitățile parentale ale părinților și ale îngrijitorilor copiilor din plasament și de a oferi suport specialiștilor din domeniul asistenței sociale și al protecției copilului;
5. ateliere de instruire pentru membrii EMD pentru îmbunătățirea cooperării și a orientării activităților copiilor și ale familiilor în perioada post-plasament.

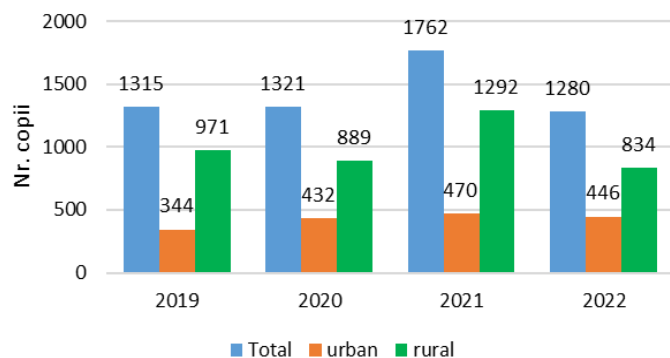
Perspective:

1. continuarea activităților de prevenire a intrării copiilor aflați în situație de risc prin implicarea copiilor și a părinților/îngrijitorilor în programe de educație parentală și suport acordate de către Serviciul de Asistență Psiho-Pedagogică; identificarea de prestatori noi în acest domeniu;
2. furnizarea de sesiuni de instruire pentru membrii EMD referitoare la prevenirea riscului, în special în baza HG nr.143/2018;
3. semnarea unui nou Acord de colaborare cu A.O. PRODOCS referitor la implementarea proiectului „De la vulnerabilitate la incluziune- etapa III” pentru perioada 2023-2026.

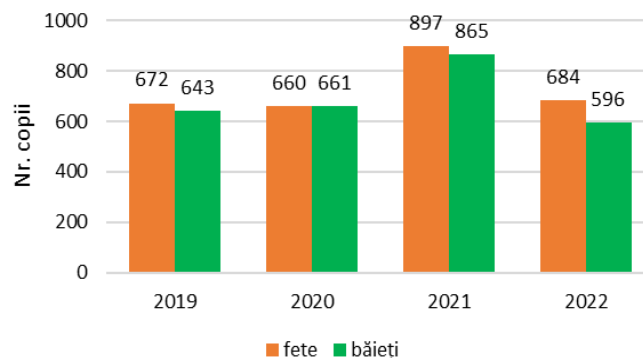
II. Copii separați de părinți

Profilul copiilor separați de părinți

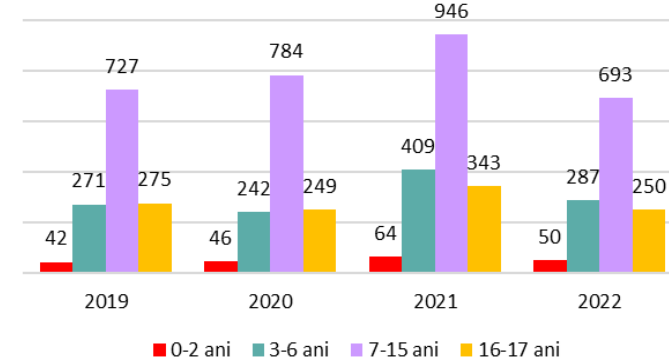
Numărul copiilor separați de părinți, pe medii de reședință, 2019-2022



Numărul copiilor separați de părinți, pe sexe, 2019-2022

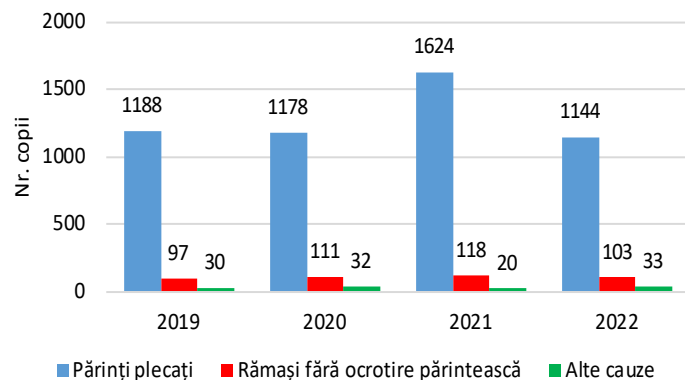


Numărul copiilor separați de părinți, pe grupe de vârstă, 2019-2022

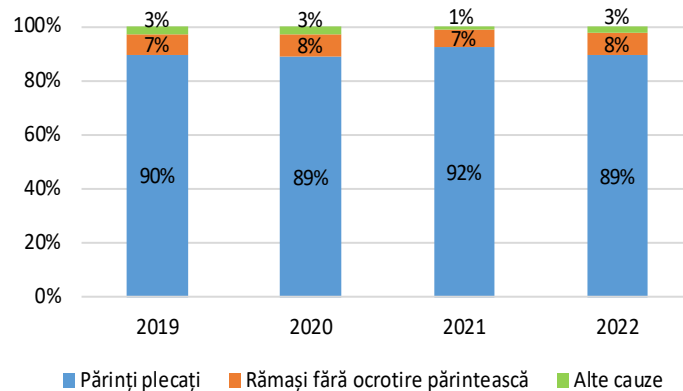


Cauzele separării copiilor de părinți

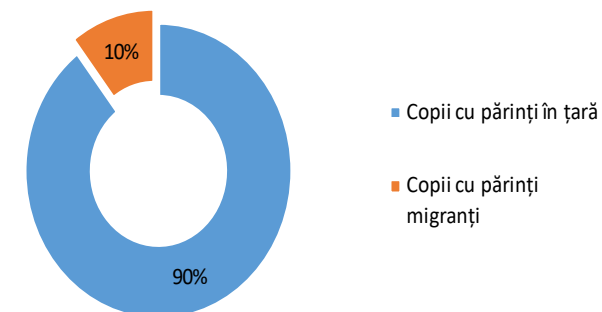
Numărul copiilor separați de părinți, pe cauze, 2019-2022



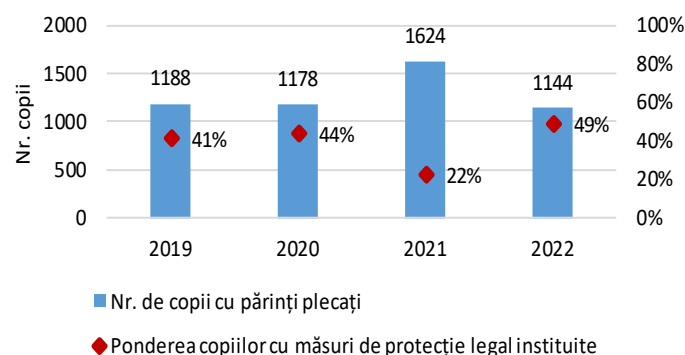
Ponderea copiilor separați de părinți, pe cauze, 2019-2022 (%)



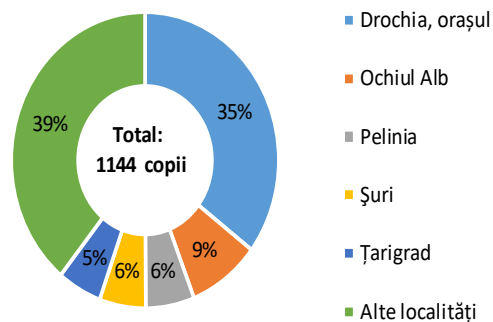
Ponderea copiilor cu părinți migranți în totalul copiilor din raion în anul 2022 (%)



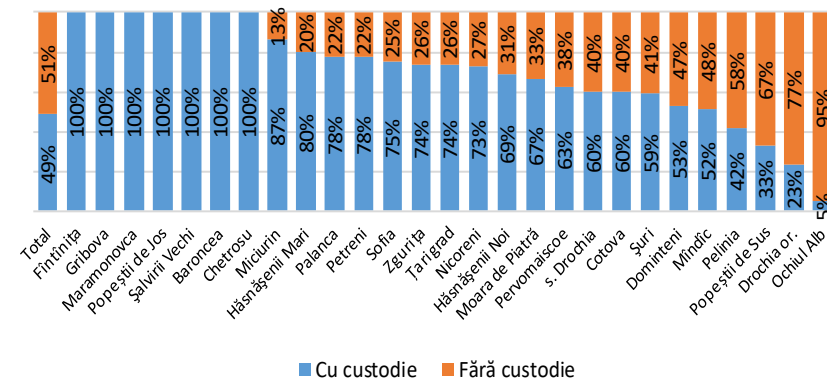
Numărul copiilor cu părinți migranți și ponderea celor cu măsuri temporare de protecție instituite, 2019-2022 (nr. și %)



Ponderea copiilor cu părinți migranți în anul 2022, pe localități



Ponderea copiilor cu custodie instituită în anul 2022, pe localități (%)





CONSTATĂRI:

La sfârșitul anului 2022 erau 1280 copii separați de părinți în raion, în descreștere cu 27% față de anul precedent și cu 3% față de anul 2019. Cei mai mulți copii separați se aflau în mediul rural, predominând în special fetele.

Riscul separării de părinți crește odată cu înaintarea în vârstă a copilului și sporirea autonomiei personale a acestuia. Astfel, grupa de copii în vârstă de 7-15 ani a predominat în rândul copiilor separați, fiind în descreștere cu 27% față de anul 2021 și cu 5% față de anul 2019.

Migrația internă și externă a părinților a reprezentat principala cauză a separării copiilor. În anul 2022, copiii cu părinți migranți au constituit 10% din totalul copiilor din raion. În medie, acești copii au reprezentat 90% din totalul copiilor separați în perioada analizată.

Localitățile cu cea mai mare pondere a copiilor cu părinți migranți în anul 2022 au fost or. Drochia, Ochiul Alb, Pelenia, Șuri și Țarigrad. La nivel de raion, peste jumătate dintre acești copii nu aveau instituită o măsură temporară de protecție (custodia), situația variind de la o localitate la alta.



ACȚIUNI:

Realizate:

1. instruiți și sesiuni de informare desfășurate pe parcursul anilor 2020-2022 ale actorilor comunitari despre acțiunile ce trebuie întreprinse în cazul migrației părinților în scopul impulsiei custodiei ca formă temporară de protecție în conformitate cu prevederile Legii 140/2013;
2. vizite în teritoriu și ședințe cu 80% dintre primari în calitate de Autorități Tutelare Locale pentru informare și sensibilizare asupra necesității instituirii custodiei (în cursul anului 2022);
3. vizite în teritoriu și ședințe cu toți directorii instituțiilor de învățământ pentru sensibilizarea acestora și îmbunătățirea comunicării și a schimbului de date cu asistenții sociali comunitari privind copiii cu părinți migranți (în cursul anului 2022);
4. resurse adiționale alocate în anul 2022 pentru dublarea gradului de acoperire al familiilor cu copii cu servicii sociale de „Sprijin pentru familiile cu copii” în cadrul Memorandumului semnat între Ministerul Muncii și Protecției Sociale și UNICEF.

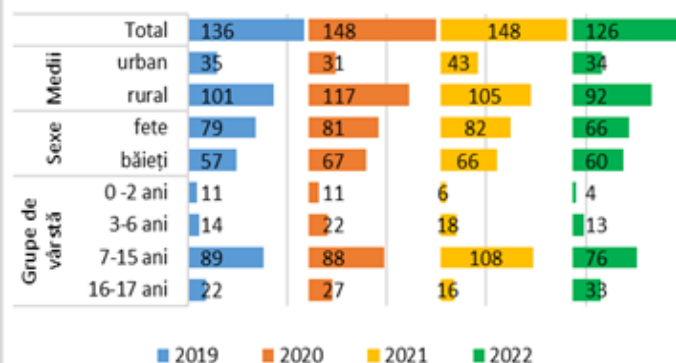
Perspective:

1. continuarea activităților de sensibilizare și informare a părinților cu privire la impactul migrației asupra copilului prin pliante, fluturași, panou informațional din cadrul STAS, primăriei, școli;
2. continuarea activităților de informare și sensibilizare a actorilor comunitari privind necesitatea instituirii custodiei, a îmbunătățirii evidențelor, a schimbului de date și a asigurării concordanței acestora cu cele ale Structurii Teritoriale de Asistență Socială;
3. elaborarea și implementarea de programe de prevenire a separării copiilor de părinți în conformitate cu prevederile HG nr. 143/2018.

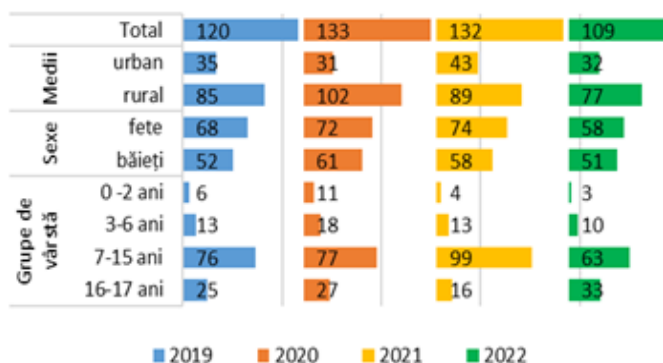
III. Copii în servicii alternative de plasament de tip familial și de tip rezidențial

Profilul copiilor în servicii de plasament planificat

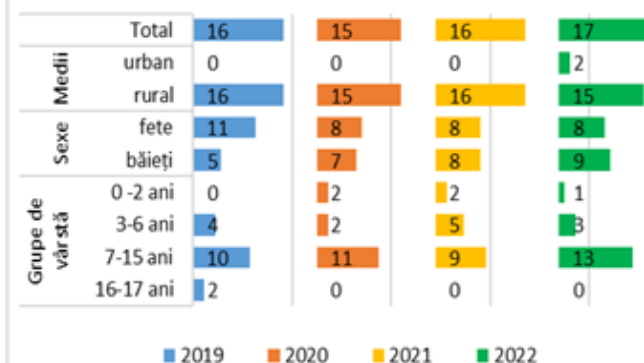
Numărul copiilor în plasament planificat, pe medii de reședință, sexe și grupe de vârstă, 2019-2022



Numărul copiilor în plasament familial, pe medii de reședință, sexe și grupe de vârstă, 2019-2022

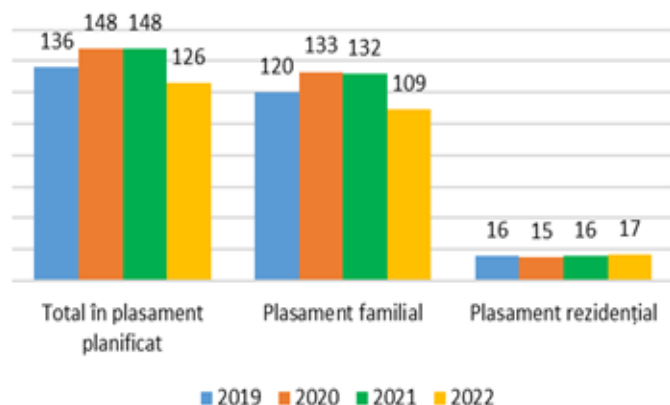


Numărul copiilor în plasament rezidențial, pe medii de reședință, sexe și grupe de vârstă, 2019-2022

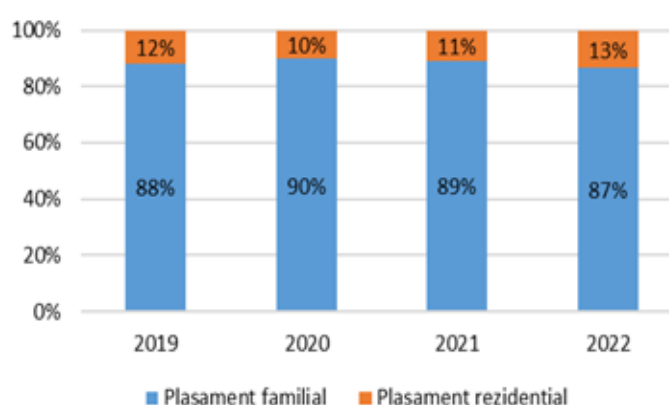


Tipuri de plasament planificat

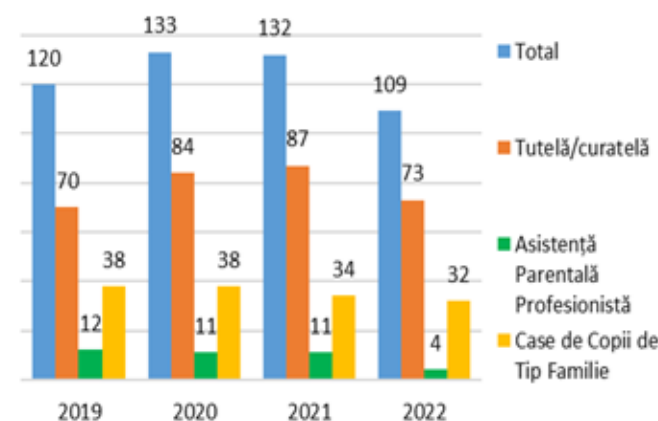
Numărul copiilor în plasament planificat, pe tipuri de plasament, 2019-2022



Ponderea copiilor în plasament planificat, pe tipuri de plasament, 2019-2022 (%)



Numărul copiilor în plasament familial, pe tipuri de plasament, 2019-2022





CONSTATĂRI:

Numărul copiilor în plasament planificat a fost la sfârșitul anului 2022 de 126 copii, în descreștere cu 15% față de anul precedent și cu 7% față de anul 2019. În perioada analizată, copiii din mediul rural din grupurile de vârstă 7-15 ani și 16-17 ani au prevalat în cadrul serviciilor de plasament.

Plasamentul de tip familial a fost majoritar, cuprinzând, în medie, 88% din totalul copiilor în plasament planificat în perioada 2019-2022. Numărul copiilor plasați sub tutelă/curatelă a fost de 2 ori mai mare față de cel al copiilor plasați în Asistență Parentală Profesionistă (APP) și de 18 ori mai mare față de cel al copiilor plasați în Case de Copii de Tip Familial (CCTF).

Principalele motive ale plasamentului copiilor au fost competențele parentale reduse, cunoștințele și capacitățile limitate pentru abordarea schimbărilor comportamentale ale copiilor asociate adolescenței, și insuficiența serviciilor de suport pentru familie în mediul rural.



ACȚIUNI:

Realizate:

1. informare și sensibilizare a populației cu privire la posibilitățile de angajare în funcția de asistent parental profesionist (2019-2022);
2. instruire continuă a asistenților parentali profesioniști și părinților-educatori din CCTF în subiecte relevante legate de îngrijirea și educarea copiilor din plasament;
3. implementarea pe parcursul anilor 2019-2022 în parteneriat cu A.O. PRODOCS a proiectului „De la vulnerabilitate la incluziune- etapa II” care a prevăzut o serie de activități pentru facilitarea (re)incluziunii copiilor în situație de risc și celor din servicii de plasament în instituțiile de învățământ, consolidare a abilităților parentale a părinților și îngrijitorilor copiilor din plasament.

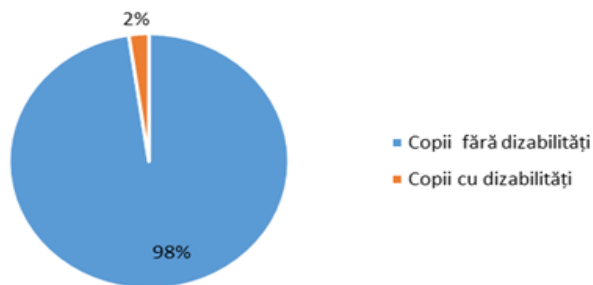
Perspective:

1. susținerea și dezvoltarea în continuare a serviciilor de APP/CCTF conform necesităților identificate;
2. semnarea în anul 2023 a unui nou Acord de colaborare cu A.O. PRODOCS referitor la implementarea pe parcursul anilor 2023-2026 a proiectului „De la vulnerabilitate la incluziune- etapa III”;
3. implicarea copiilor din plasament în activități extracurriculare și de dezvoltare personală în scopul stimulării dezvoltării abilităților creative de petrecere a timpului liber, consolidării deprinderilor pentru viața independentă și pregătirii acestora pentru reintegrare în familie și comunitate.

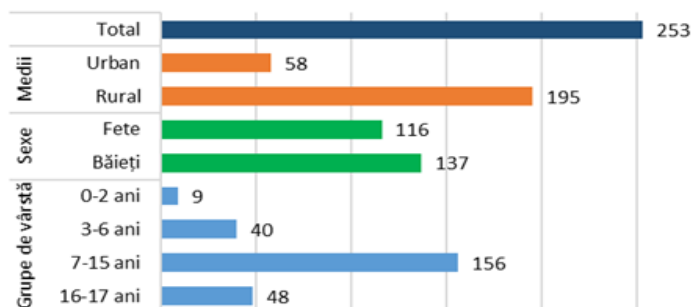
IV. Copii cu dizabilități

Profilul copiilor cu dizabilități

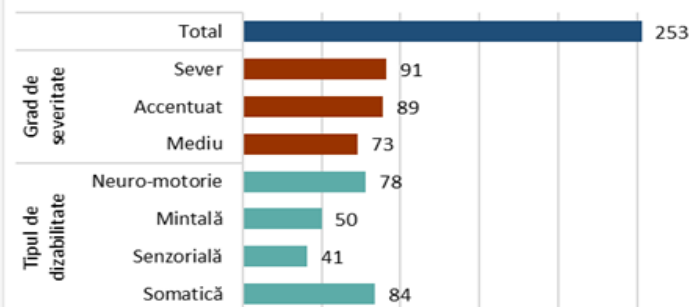
Ponderea copiilor cu dizabilități în total copii din raion la sfârșitul anului 2022 (%)



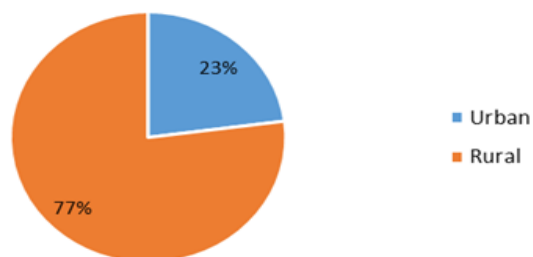
Numărul copiilor cu dizabilități în evidență în anul 2022, pe medii de reședință, sexe și grupe de vârstă



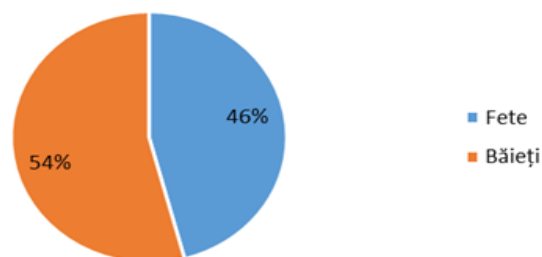
Numărul copiilor cu dizabilități la sfârșitul anului 2022 pe grade și tipuri de dizabilitate



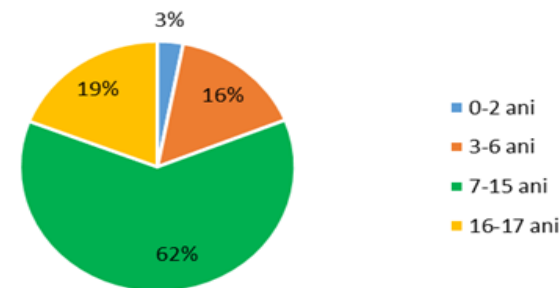
Ponderea copiilor cu dizabilități în anul 2022, pe medii de reședință (%)



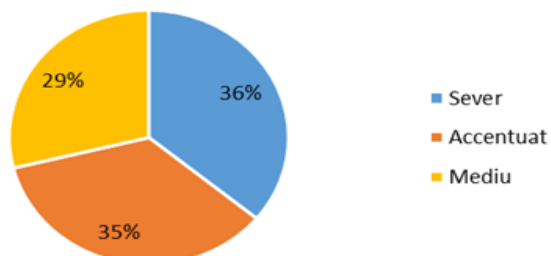
Ponderea copiilor cu dizabilități în anul 2022, pe sexe (%)



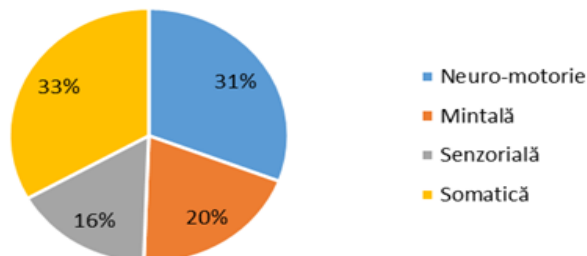
Ponderea copiilor cu dizabilități în evidență în anul 2022, pe grupe de vârstă (%)



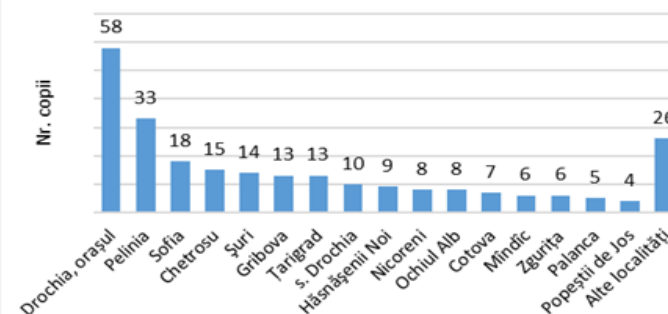
Ponderea copiilor cu dizabilități în evidență în anul 2022, pe grade de dizabilitate (%)



Ponderea copiilor cu dizabilități în evidență în anul 2022, pe tip de dizabilitate (%)



Numărul copiilor cu dizabilități aflați în evidență în anul 2022, pe localități



CONSTATĂRI:

La sfârșitul anului 2022, se aflau 253 de copii cu dizabilități în evidența Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei (2% din totalul copiilor din raion), cu evoluții nesemnificative față de anii precedenți.

Cei mai mulți copii cu dizabilități locuiau în mediul rural (8 din 10), erau băieți (5 din 10) și făceau parte din grupa de vârstă 7-15 ani (6 din 10).

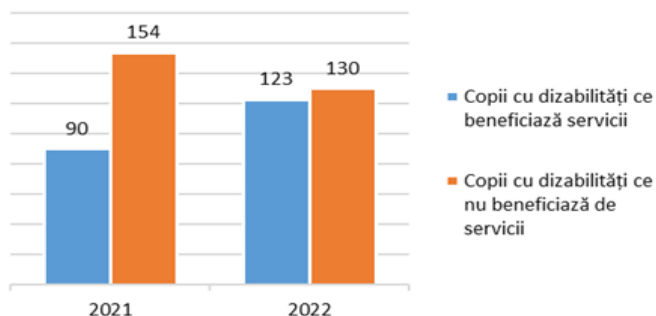
În ceea ce privește gradul de dizabilitate, copiii cu dizabilitate severă și accentuată au deținut o pondere de peste 70%.

Cele mai frecvente tipuri de dizabilitate au fost cele somatice și neuro-motorii (34%, respectiv 28% din copiii cu dizabilități).

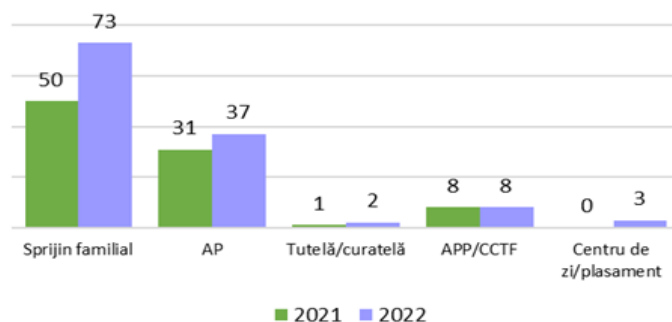
Localitățile cu cei mai mulți copii cu dizabilități la nivelul anului 2022 au fost or. Drochia și Pelenia.

Servicii sociale furnizate copiilor cu dizabilități

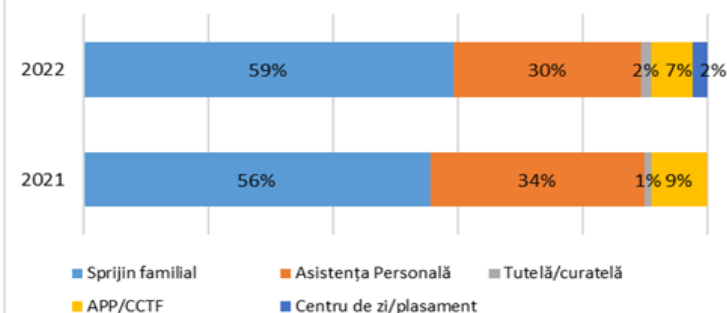
Numărul copiilor cu dizabilități beneficiari de servicii sociale, 2021-2022



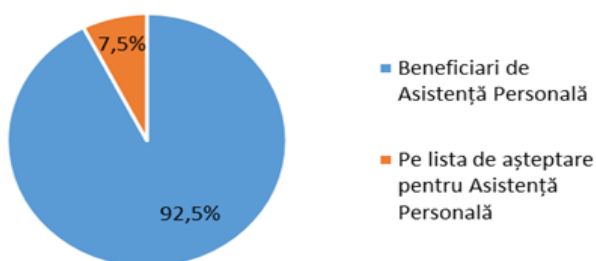
Numărul copiilor cu dizabilități beneficiari de servicii sociale, pe tipuri de servicii, 2021-2022



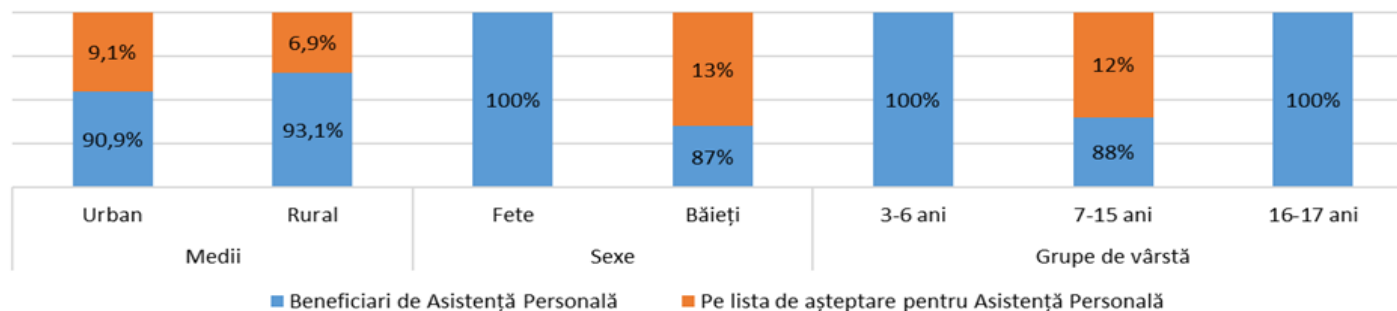
Ponderea copiilor cu dizabilități beneficiari de servicii sociale în 2022, pe tipuri de servicii (%)



Ponderea copiilor cu dizabilități beneficiari de Asistență Personală în anul 2022 (%)



Ponderea copiilor cu dizabilități beneficiari de Asistență Personală în anul 2022, pe medii de reședință, sexe și grupe de vârstă (%)





CONSTATĂRI:

Un număr de 123 de copii cu dizabilități beneficiau de servicii sociale la sfârșitul anului 2022, în creștere cu 37% față de anul precedent. Gradul de acoperire a copiilor cu dizabilități cu servicii sociale a fost de 49%, ceea ce indică insuficiența acestora ca volum și specializare.

Cei mai mulți copii cu dizabilități au beneficiat de Sprijin familial, atât în anul 2021, cât și în anul 2022. Asistența Personală (AP) a ocupat al doilea loc în ierarhia serviciilor oferite acestor copii.

În anul 2022, gradul de acoperire a copiilor cu dizabilități cu servicii de Asistență Personală a fost de 93%. Situația a variat însă pe medii de reședință, sexe și grupe de vârste, cea mai mare acoperire cu servicii fiind înregistrată în cazul fetelor din mediul rural din grupele de vârstă de 3-6 ani și de 16-17 ani.

Raportul dintre numărul de copii beneficiari de servicii de Asistență Personală și cei aflați pe lista de așteptare a fost de 12 la 1 în anul 2022.



ACȚIUNI:

Realizate:

1. serviciul de Asistență Personală extins cu 6 unități și ocuparea integrală a unităților de asistenți personali existente cu suportul financiar al UNICEF în cadrul Memorandumului comun semnat între Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Perspective:

1. mobilizarea de resurse extrabugetare pentru dezvoltarea de servicii sociale pentru copiii cu dizabilități în comunitățile cu o concentrație sporită a acestora;
2. instruirea actorilor comunitari cu privire la particularitățile copiilor cu dizabilități și prestarea de servicii adaptate nevoilor acestor copii;
3. organizarea de ședințe de informare (în comunități) pentru părinții/îngrijitorii care au copii cu dizabilități referitor la serviciile sociale, medicale și educaționale pe care le pot accesa;
4. implicarea membrilor EMD în soluționarea cazurilor copiilor cu dizabilități prin oferire de suport informațional, medical, educațional;
5. activități de mobilizare comunitară pentru susținerea diferitor evenimentelor generice dedicate persoanelor/copiilor cu dizabilități.

Această publicație a fost realizată cu sprijinul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) în cadrul proiectului „Date pentru Impact (D4I)”, implementat de Universitatea din Carolina de Nord, în parteneriat cu Palladium International, LLC; ICF Macro Inc.; John Snow Inc.; și Universitatea Tulane. Opiniile exprimate în această publicație nu le reflectă în mod necesar pe cele ale USAID sau ale Guvernului Statelor Unite ale Americii.

TR-23-524 D4I

